

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstinget. № 88.

Trettende Session.

38te Møde.

Mandagen den 16de December Kl. 1.

(Fortsat.)

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet (fortsat): Efter min Opfattelse er det netop de overdrevne Forestillinger om de kirkelige Indtægter, der have foranlediget en saa væsentlig Modstand imod selve Kirkeforfatningen; man har meent, at naar der blev skabt en Repræsentation for Kirken, vilde en saadan Repræsentation være afgjort imod, at der blev gjort saadanne Skridt i en reformerende Retning, som man maatte ansee for ønskelige. Dersom dette forhold sig saaledes, vil en af de væsentligste Indvendinger, der har tilbageholdt Mangfoldige fra Skridt, der sigte til at opfylde Grundlovens Bud, i denne Henseende være fjernet, naar man først har ordnet disse økonomiske Forhold. Alleerede Forelæggelsen af denne Lov, troer jeg, vil have bidraget til at fjerne mange Misforstaaelser. Den Mening har ikke været ualmindelig, at der var betydelige Penge for Statskassen at tjene, naar Tienden fremtidig slød ind i den og den da overtog Lønningerne. Man er nu kommen til en klarere Erkendelse af, at de til Kirken henlagte Midler ikke ville mere end netop slaae til for at tilfredsstille Kirkens Krav, ja, at man endog, naar der gjøres Afkald paa Statens Pengetilskud, kommer til at begynde sin Virksomhed i en temmelig mislig Stilling, trostende sig med, at man ogsaa ved at gjøre Laan kan forskaffe sig Indtægter. Jeg troer altsaa at allerede derved

er en væsentlig Hindring bleven fjernet for Indførelsen af en Kirkeforfatning; men jeg troer fremdeles, at det maa anerkjendes, at det er reent økonomiske Spørgsmaal, der i dette Lovudkast ere behandlede, som ikke i kirkelig Henseende have nogen afgjørende Betydning. Det er ikke for Kirkens aandelige Interessers Skyld af nogen afgjørende Betydning, om Embedsmændene faae deres Løn i Byg, i Gæs eller Korn, om de faae noget mere eller noget mindre Jord. Jeg skal aabent udtale, hvad jeg allerede ifjor har udtalt, at naar det lykkes at tilveiebringe en saadan Repræsentation for Kirken, da maatte den efter min Anskuelse ogsaa faae en væsentlig Indflydelse paa Anvendelsen af disse Midler. Jeg veed, at det i første Dieblik vil støde paa stor Modstand. Jeg troer, at det er rigtigt, at Rigsdagen bliver nøie bekendt med disse Forhold, at den behandler dem i hele Detaillen; men jeg er overbevist om, at naar den i nogle Aar har gjort det, vil den uden Betænkelighed overlade den videre Behandling deraf til en Repræsentation for Kirken. Jeg haaber saaledes, at det maa være lykkes mig at vinde den Anerkjendelse hos den ærede Taler, at det fra mit Standpunkt er i god Conseqvents, at jeg har forelagt denne Lov og at jeg havde ønsket den gennemført i dette Thing, om end i en anden Skikkelse end den, vi nu ere komne til. Naar vi ikke kunne være enige i Andet, er man dog vist idetmindste enig med Regjeringen i, at det er bedst at forfaste Loven, og naar saaledes Regjeringen og Landstinget kunne være enige deri, saa er der ogsaa et Udbytte naaet; thi det har da viist sig, at det er høist tvivlsomt, hvorvidt det for